

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

ÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
61

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 13.
PÉNTEK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 10⁵ dinár,
felévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Gyilkosság

Bécsből jelentik: Kedden délután Rothstock Otto fogtechnikus lett Bettauer Hugó író, aki egy erotikus lapot adott ki Rothstock kijelentette azért lőtte le Bettauert, mert nővére Bettauer írásainak hatása alatt rossz utra tért.

Ez a hír idekíváncsít egy lap élére parancsolólag, követelően. Akinek talán egyszer is a kezébe került Bettauer Hugo valamelyik lapja, undorral kérdezte, hát ilyesmi is lehetséges? Kivesztett már minden erkölcsi érzés az emberek közül? nincs már józólése a mai társadalomnak? és nincs olyan paragrafus az osztrák sajtótörvénynek, amely örökre lehetetlenné tenné azt, hogy Bettauer Hugo szennyét a nagyvilág elé teregesse? Nem banálítás az, amikor lélekgyilkosságnak nevezzük azt a munkát, amit ez a Bettauer Hugo végzett. Mérget oltott be minden ifju lelkébe, aki szerencsétlenségére kezébe vette Bécs erkölcsi ingoványának ezen legsötétebb parazitájának kiöklendezett szemetjét. Gyilkolt kegyetlenül, gyilkolta a lelkeket beteges szenvedéllyel és senki sem mert utjába állni, senki sem merete kiütni kezéből a tollat, amelyet gyilkoló szárazmám alacsonyított le. Mert ne higgyük el azt a mesét, hogy Bettauer célja a nemi felvilágosítás volt. Ez csak cégéről szolgált neki, hogy a szabadszerelmenek és legdurvább erkölcsi züllésnek csináljon propagandát a tapasztalatlan ifjúság körében. Az „Er und Sie“ és „Bettauers Wochenschrift“ olyan munkát végeztek, amelyet a lélekkufarok és kerítőnők zászálójai sem tudtak volna elvégezni sohasem. Mennyi szülő könnye, mennyi testvér átká, mennyi hitves kétségbeesése kísérte Bettauer Hugo és szennylapjainak útját, mindez hasztalanul, a lélekmérgezés a lélekgyilkolás tovább folyt, fáradhatatlanul és mintha soha sem akarna megszűnni. Egy elkésredett élet, amelynek minden reményét, szeretetét, az ártatlan nővért megromtotta Bettauer sántái gonoszsága, meg akarta szabadítani mindazokat, akikre talán hasonló megpróbáltatások vártak volna, attól a fájdalomtól, attól a szenvedéstől, ami neki jutott osztály részül. Nem szabad mentenünk Rothstock Ottót, aki revolvért ragadott, amikor látta, hogy Bettauer írása megszenteltelte családi szentélyét, de nem szabad mentenünk azt a törvényt azt az államhatalmat sem, amely nem előzte meg Rothstock Ottót abban, hogy fegyverrel némitsa el Bettauer Hugót. A törvény paragrafusainak kellett volna kiütni a tollat Bettauer kezéből, mert nem egy életet gyilkolt meg vele és nem egy családot tett tönkre. Rothstock Ottó csak egy embert lőtt le és mi ez az egy áldozat Bettauer áldozatainak egész légiója mellett! Rothstock Ottót a bíróság felelősségre fogja vonni és el fogja ítélni, mert egy ember életét ki akarta oltani, de Bettauer Hugót eddig még nem büntette meg semmilyen bíróság azért, mert lélektömeggyilkos. Pedig büne talán sokkal súlyosabb, mint Rothstock Ottóé.

Hogy Bettauer Hugo milyen messze áll a tisztességes irodalomtól mi sem bizonyítja jobban, hogy a bécsi sajtó, még a szociáldemokrata Arbeiter Zeitung is elítélően nyilatkozik írói tevékenységéről, Bettauer Hugo mindig olyan kérdéseket tárgyalt, amelyeket a legminimálisabb erkölcsi érzéssel bíró író is messze elkerült. Bettauer az ellen a társadalmi rend ellen harcolt, amely majd megbünteti gyilkosságát.

Trifkovic lesz a parlament elnöke

Nagy változások lesznek a kormányban

Beograd. A kormánytámogató pártok végül megegyeztek a parlament tisztikarának összeállításában. Elnök Trifkovic Marko lesz, első alelnök Uz novics Nikola, második alelnök pedig Palecek Iván, titkárok Kobasica Stepa és Brankovic György lesznek. A kormány rekonstrukciójára is valószínűleg a jövő héten, még pedig legkésőbb 20-ig sor kerül. Bár a rekonstrukcióról nem nyilatkoznak a kormány tagjai, a Délbácska munkatársának mégis sikerült a következőket megtudnia. A miniszterelnök helyettese Jovanovic Lyuba, igazságügyminiszter, Zsifkovic Lyuba, kereskedelmi miniszter Perics Ninko, földművelésügyi miniszter Leovac Dragisa, építészeti miniszter Radovic Anta, agrárreform miniszter Andrics Vlada, szociálpolitikai miniszter Zserjav Gregor, törvénygye-

sésegítő miniszter Gyuricsics Marko, erdészeti miniszter egy bosnyák radikális képviselő lesz, belügyi államtitkár pedig Trifunovic Ranko vagy Demetrovics Juraj.

Egész bizonyos, hogy Lukinics Edo nem lesz tagja a rekonstruált kormányban, mert a Thurn-Taxis afférban nagyon kompromittálta magát.

A külügyminiszter-kérdés még mindig nincs megoldva. Sokan Nincsic Momcsilót akarják továbbra is külügyminiszterium élén látni, még többet követelik azonban távozását, csak nem tudnak megegyezni az utód személyét illetően. Pasics miniszterelnök szeretné Markovic Lázának juttatni a külügyi tárcát csak ha ez a kombináció nem sikerülne, akkor Jovanovic Lyubát bizná meg a külügyminiszterium vezetésével.

A novisadi radikálist párt újból Klicin Mitát jelölte polgármesternek

Küldöttség keresi fel a belügyminisztert és dr. Mileticset — A csütörtöki radikális párti ülés határozatai —

A novisadi radikális párt választmánya tegnap este ülést tartott, amelyen igen fontos határozatokat hoztak. Az ülésen úgy döntöttek, hogy a választmányi tagok számát 104-ről 120-ra emelik fel, mert a szalajkai radikálisok elégedetlenek amiatt, hogy a választmányba nem kerültek be dr. Aradzski Mita és Aradzski Laza, Vujsovic Radován és Grcsics Gruja, akik véleményük szerint az utóbbi időben igen sokat tettek a radikális párt érdekében. Az ülésen néhány választmányi tag azt indítványozta, hogy Vilics Márkót, volt nemzetgyűlési képviselőt zárják ki a radikális pártból, de ezt az indítványt leszavazták.

A választmány csütörtökön délelőtt újból ülést tartott amelyen elhatározták, hogy újból Klicin Mitát jelöljék a novisadi polgármesteri állás betöltésére. A határozat mellett hetven választmá-

nyi tag szavazott, úgy hogy most már véglegesen határozta a polgármesteri kérdés ügyében és az egyelőre nem is kerül szóba.

Popovics Dáka elnök javaslatára elhatározták még, hogy küldöttséget menesztessenek dr. Miletics Szilvóvó egészségügyi miniszterhez és arra kéri fel, hogy Klicin jelölését támogassa a kormányban. Ugyanerre kéri fel Popovics Pavle novisadi képviselőt is. A küldöttség ezenkívül fel fogja keresni a belügyminisztert is, aki előtt ki fogja jelenteni, hogy a novisadi radikálisok ragaszkodnak Klicin polgármesterré való kinevezéséhez.

A választmány egyúttal azt a határozatot is hozta, hogy Klicin Mitát a radikális párt tagjának tekintik. A párt-szervezet és a hivatalos lap, a Zastava között támadt viszályt pedig a beogradi főbizottság elé terjeszti.

Nincsic csütörtökön Bukarestbe utazik

Beograd. Nincsic Momcsilo külügyminiszter tegnap délután felkereste Pasics Nikola miniszterelnököt és a kisantant külügyminisztereinek bukaresti konferenciájának tárgysorozatáról folytatott vele megbeszéléseket. A miniszterelnökségi palotából távozó külügyminiszter a reá várakozó újságírók-

nak kijelentette, hogy csütörtökön utazik Bukarestbe.

Nincsic bukaresti utazása — beogradi politikai körök véleménye szerint — annak a jele, hogy minden valószínűség szerint továbbra is ő marad a külügyminiszter, maradása Pasics befolyásának jutalajdonítható.

Hogyan áll az orosz—magyar megegyezés ügye

Bécs. Az orosz szovjet végrehajtó bizottságnak minapi ülésén Csicserin külügyi népbiztos hosszabb expozét mondott, amelyben kiterjeszkedett az összes európai államokra. Beszédének egyik passzusában megemlékezett Magyarországról is és azt mondta, hogy a magyar politikára nagy hatással volt az angol kormányváltozás, vagy is az a körülmény, hogy a munkáspártot a konzervatívok váltották fel. A magyar kormány különböző belpolitikai nehézségekre való hivatkozással ártir a szovjethez, hogy egyezzen bele a két állam között történt szerződés ratifikálásának áprilisig való elhalasztásába. A szovjet ebbe beleegyezett. Ezeket mondta Csicserin expozéjában Magyarországról és a Délbácska bécsi tudósítója mostan feltétlenül hiteles információi alapján ezt a következőkkel egészítheti ki:

Az orosz-magyar egyezmény ratifikálásának januárban kellett volna megtörténnie a két kormány megállapodása szerint. Erre vonatkozólag már minden előkészület megtörtént és a magyar kormány tudatta a szovjettel azt is, hogy moszkvai követé Jungert Mihály dr-t, jelenlegi rigai követet nevezi ki. Jungert intézte annak idején az orosz-magyar foglyoszerés és az orosz politikuskok között igen jó összeköttetésekkel rendelkezik. Az orosz kormány örömmel fogadta Jungert kinevezéséről szóló értesítést és a maga részéről is kijelölte már a budapesti követség tagjait. Az orosz szovjet Budapestre csupa Déloroszországból származó keresztény embert akar küldeni. A szovjet közölte a magyar kormányal, hogy a misszióban csupa keresztény lesz és csupa orosz.

Magyar emigránsok küldéséről szó

sem volt. Az orosz szovjetkövetség személyzete február közepén megérkezett Bécsbe és az itteni szovjetkövetség épületébe beszállásolva várta az utasítást Moszkvából, hogy mikor mehet Budapestre. Az utasítás azonban egyre később, míg végre levél jött Moszkvából amely a Budapestre szánt missziót visszarendelte a ratifikálás elhalasztására való hivatkozással.

Az itteni szovjetkövetségen a Délbácska bécsi tudósítója azonban azt az információt szerezte, hogy a moszkvai szovjetkormány újabb elhalasztásba semmi esetre sem egyezik bele és áprilisban felhívja a magyar kormányt vállalt kötelezettségeinek betartására, illetőleg a szerződés ratifikálására és végrehajtására. Az oroszok áprilisban okvetlenül fel akarják állítani Budapestén követségüket.

Az igazoló bizottság

Beograd. Az igazoló bizottság tegnapi ülésén a kruseváci kerület választásával foglalkoztak először. A választás ellen több panaszt adtak be, mert több helyen pincérek voltak a választási elnökök.

Az ellenzék a választás megsemmisítését követeli, a többség azonban igazolta a mandátumokat. A nisi, moravai és metohiai mandátumokat vita nélkül igazolták. Az ochridi kerület mandátumait azonban csak hosszas vita után igazolták. A piroti és drinamelléki mandátumok után a prizreni kerület került sorra, amelynek a mandátumait a radikálisok támadták meg, de azért mégis igazolták.

A prijepoli, rudniki és szmederevói mandátumokat vita nélkül, a szkopljei tetovo és tikvesi kerületeit rövidebb vita után igazolták. Ugyancsak jóváhagyták a csacsaki és bitolyi választást is.

A bregalnici kerület sorsáról ma döntenek, de a mandátumokat valószínűleg megsemmisítik.

A francia szenátus

nem törölte a vatikáni követség költségeit

Páris. A francia szenátus pénzügyi bizottsága tárgyalta a külügyminiszterium költségvetését, és nem fogadta el a külügyi költségvetés IX. fejezetét, mert ebben nem szerepelnek a vatikáni francia követség költségei, tehát a IX. fejezet elfogadásával megtörtént volna a vatikáni francia követség megszüntetésének jóváhagyása.

Már a kamarában is igen éles vita folyt le a vatikáni követség megszüntetése körül, és a vitának az volt a szenzációja, hogy Briand is állást foglalt a vatikáni követség megszüntetésével szemben, arra hivatkozva, hogy Franciaországnak lehet követe a katolikus internacionálénál, ha Franciaország tart követet a moszkvai internacionálénál.

A dinár külföldi árfolyamai

London 297, Newyork 160³/₄, Páris Budapest 1162, Prága 54375, Trieszt 3925, Bécs 1138.

Zürich, március 12. Beograd 835, Newyork 51920, London 247950, Páris 2665, Milano 2119, Prága 15425, Szófia 378, Budapest 00072, Bécs 0007325, Bukarest 255, Szaloniki 880, Berlin 12360, Brüsszel 2620, Amsterdam 20750.

Beograd, március 12. Páris 321—, London 29765, Newyork 6225, Prága 18550, Genf 1199—, Milano 25525, Amsterdam 2510, Berlin 1483, Szaloniki 98, Bukarest 3050, Bécs 0088, Budapest 00863, Brüsszel 314.

Pribicevics dicsekszik

A közoktatásiügyi miniszter vitatkozik Ramek osztrák kancellárral

Ramek osztrák kancellár az osztrák nemzetgyűlésen foglalkozott a jugoszláviai német iskolák ügyével is és természetesen nem fejezte ki elragadtatását Pribicevics politikájával szemben.

Pribicevics Szvetozár most a Vreme főszerkesztője előtt hosszab nyilatkozatot tett, amelyben vitatkozik Ramek osztrák kancellárral a jugoszláviai német iskolák ügyében mondott beszédével.

Pribicevics szerint nagyszerűen áll a német oktatás ügye. A nemzetiségekkel szemben annyira megértő közoktatásiügyi miniszter ugyanis a következőket mondta:

Ramek kancellár szerint az ausztriai szlovákoknak semmi okuk panasza nem lehet. Addig tanulhatnak anyanyelvükön, amíg nem tanulnak meg németül. Ez a helyzet nálunk is, a jugoszláviai németeknek fontosabb, hogy megtanuljanak szerbül, mint az ausztriai szlovákoknak a németnyelv megtanulása.

Karinthiában összesen 80 szláv iskola van, amelyben azonban a tanítási nyelv német. Nálunk a németek helyzete jobb. Az állam által fenntartott iskolákban német a tanítási nyelv. A jugoszláviai németeknek 220 elemi iskolájuk, 5 középiskolájuk van, amelyekben a legújabb beszüntetések után is 53 osztály van. Végül még 49 ovodájuk is van a németeknek.

Sem Karinthiában, sem Burgenlandban — fejezte be nyilatkozatát Pribicevics, a nemzetiségek barátja — nincsen olyan jó dolga a kisebbségeknek, mint Jugoszláviában.

Uj külföldi hitelről tárgyal a kormány

Városfejlesztésre használják fel a kölcsönt

Beográdból jelentik: A kormány nagyobb külföldi kölcsön felvételére határozta el magát. Az erre vonatkozó tárgyalásokat több amerikai pénzcsoport képviselőivel a multheteken Bécsben megkezdtek és a Bleer-bankház bécsi megbízottját is belevonták. Az amerikai pénzcsoporttal a tárgyalások úgy látszik nem vezettek eredményre, mert a kormány más külföldi pénzintézetekkel is érintkezésbe lépett.

A külföldi kölcsönakcióit dr. Markovics Bogdán, az Uprava Fondava vezérigazgatója vezeti, aki jelenleg Svájcban tartózkodik és többszáz millió kölcsön felvételét készíti elő. Dr. Markovics egyben Beograd városa megbízásából tárgyalásokat kezdett egy berni pénzcsoporttal egy 250,000,000 dináros kölcsön felvételére. A tárgyalások kedvező mederben folynak és kilátás van arra, hogy egy külföldi pénzcsoport kedvező feltételek mellett hosszabb lejáratú kölcsönt nyújt az SHS királyságnak. Hír szerint a külföldi kölcsönből a pénzügyminiszter többszáz millió dinárt városfejlesztési célokra fordít. Így Ljubljana, Zagreb és több jugoszláv városnak adnának nagyobb kölcsönt, hogy városfejlesztési programjukat megkezdhesék.

Szökést kísérelt meg egy notórius tolvaj

Az emeletről akart leugrani

A novisadi törvényszék büntető tanácsa Gomirac elnöke alatt 4 évi börtönre ítélte Zaj József novisadi szolgát, aki Vlaovics Sztevan novisadi parasztagazdától 8000 dinár értékű holmit lopott. Zajt már korábban is többször ítélték el különböző lopások miatt. Amikor az örök a tárgyalás után a börtönbe akarták kísélni Zajt, az elítélt tolvaj futni kezdett az első emeleti folyosón és az egyik ablakhoz szaladt, hogy onnan az utcára ugorjék. Nem volt szerencsés ebben a vállalkozásában, mert az ablakon rácsok voltak és így az örök lehetetlenné tették nemcsak a szökését, hanem azt is, hogy az első emeletről leugorva — esetleg a nyakát törje.

Szliepcsevics Milán lesz a polgármester

Egyelőre ideiglenesen vezeti a polgármesteri hivatalt — A városi főispáni állás megszüntetése után nevezik ki polgármesterré — A főkapitányi állásért vívott harc

A Délbácska szerda reggeli számában megírtuk, hogy a polgármesteri állást egy magasállású köztisztviselővel fogják betölteni. Akkor még nem határozta meg a városi főispán, hogy megírjuk ki az a magas állású köztisztviselő, most azonban már egészen bizonyos és így megírhatjuk, hogy Szliepcsevics Milán főispán lesz a polgármester.

Szliepcsevics Milán egyelőre ideiglenesen vezeti a polgármesteri hivatalt végleges kinevezésére csak akkor kerül sor, ha a parlament elfogadja a városokról szóló törvényt és megszünteti a városi főispáni állásokat. Szliepcsevics Milán polgármester kinevezése ügyét keddi és szerdai beogradi tartózkodása alkalmával intézte el.

A novisadi főkapitány kinevezése is véglegesen megtörténik e héten. Dr. Oklopdzsa belügyminiszteri titkár fő-

kapitányi kinevezése már befejezett tény volt és csak a miniszter aláírása hiányzott, amikor a novisadi radikális párt megtudta, hogy nem az ő jelöltjét akarják kinevezni. Természetesen azonnal erősen felléptek a belügyminisztériumban, hogy a novisadi radikális párt feltétlenül ragaszkodjék Damjanovics Sztevan kinevezéséhez. Ez az erősen fellépés el is ért annyit, hogy Maximovics Bozsa belügyminiszter nem írta alá a dr. Oklopdzsa kinevezéséről szóló teljesen elkészült ukázt.

A főkapitányi állás betöltéséért megindított harc azonban, még mindig nem ért véget, mert míg a novisadi radikális párt minden befolyását latba veti, hogy Damjanovics Sztevant nevezzék ki, addig dr. Oklopdzsa beogradi összeköttetéseit használja ki, hogy őt nevezzék ki Novisad város főkapitányává.

Megadóztatják a lelépési díjat

A pénzügyigazgatóság szigorúan ellenőrzi, hogy melyik háztulajdonos kapott lelépési díjat üzletért vagy lakásáért

Az utóbbi időben mindgyakrabban fordul elő, hogy a háztulajdonosok felmondanak a házaikban levő üzletek bérlőinek járásbírószám útján. A legtöbb esetben azon a jogcímen mond fel a háztulajdonos a bérlőnek, hogy saját magának van szüksége az üzlethelyiségre. A járásbírószám ilyen esetekben mindig meg is ítéli a háztulajdonosnak az üzletet. Mikor azonban az ítélet végrehajtására kerülne a sor és a bérlőt ki kellene lakoltatni, jön a háztulajdonos és felajánlja a bérlőnek, hogy lelépési díj ellenében továbbra is bennmaradhat az üzletben.

A lelépési díjakba most azonban a

pénzügyigazgatóság is be fog szólni. A háztulajdonosoknak ugyanis a törvény értelmében a ház minden jövedelme után adót kell fizetniük. Miután pedig a lelépési díjak is a ház után eredő jövedelmek, ez után is adót kell fizetni.

A pénzügyigazgatóság ezután szigorúan fogja ellenőrizni, hogy kik azok a háziurak, akik lelépési díjakat kapnak üzleteik vagy lakásaik után és ha nem jelentik be ezen jövedelmüket, akkor épen úgy megbírságozza őket a pénzügyigazgatóság, mintha akik hamisan vallották volna be házbérlőjövödelmüket.

Közokirathamisításért elítélt jegyző

A volt kiszácsi jegyző a vádlottak padján

A volt kiszácsi jegyző, Korinek József bűnügyében tegnap hozott ítéletet a novisadi törvényszék Gomirac tanácsa.

Korinek József az ügyészség négyrendbeli okirathamisítással vádolta, mert négy a pálinkafőzéshez szükséges bejelentőlapra aláírásokat hamisított. Németh Pál kiszácsi községi bírót pedig bűnpártolással vádolta az ügyészség, mert aláírta és így hitelesítette ezeket a hamisított bejelentőlapokat.

A Korinek-Németh ügyben február havában megtartott főtárgyaláson a kihallgatott vádlottak és Várady Kálmán irásszakértő terhelően vallottak Korinek József ellen. Dr. Aradszki Mita védő egy másik irásszakértő kihallgatását kérte, amit a bíróság el is rendelt és tegnapra halasztotta a folytatódó főtárgyalást.

A tegnapi főtárgyaláson Milutinovics Lyubisa irásszakértőt hallgatta ki a bíróság, aki azt állította, hogy a bejelentőlapokra nem Korinek hamisította az aláírásokat.

Az irásszakértő kihallgatása után vád-

beszédre került a sor. Az ügyész mindkét vádlott elítélését kérte.

Dr. Aradszki Mita védő Korinek felmentését kérte, mert nem nyert beigazolást, hogy Korinek hamisította az aláírásokat. Németh Pál községi bírót nem szabad elítélni, mert akkor minden községi bírót el kellene ítélni. A községi bírók ugyanis sohasem vizsgálják meg tüzetesen, mit írnak alá, hanem kevésbé intelligens emberek lévén, aláírják azt, amit a jegyzők eléjűk tesznek.

A bíróság főlórai tanácskozás után hirdette ki az ítéletet és Korinek Józsefet közokirathamisításért a minimális büntetésre, négy hónapi fogházra ítélte. Németh Pál községi bírót pedig felmentette, mivel a bejelentőlapokat nem bűnös szándékkal, hanem csak könnyelműségből írta alá.

Németh Pál felmentésében úgy az ügyész, mint a védő megnyugodott, Korinek József jegyzőnek ügyében azonban mindketten felebezést adtak be.

Észak-Amerika a bevándorlás ellen

Az Egyesült Államok, melyeknek meglehetősen terhes a sok bevándorlás, most újabb törvénnyel védekeznek az idegenek beözönlése ellen. Némrégiben lépett csak életbe az új letelepedési törvény, amely bizonyos kvótához, számhoz kötötte a bevándorlást és szigorúan előírta, hogy melyik államból hányan utazhatnak be az országba, ez azonban, mint a gyakorlat megmutatta, nem biztosítja az idegenek beözönlése elleni akció eredményességét és újabb törvényre van szükség, hogy elriasszák az Uniótól a honkeresőket.

Mint a zagrebi kivándorlási ügyosztály velünk közli, rövidesen a Ház elé kerül a kormány most készülő törvényjavaslata, amely az idegenek fokozottabb ellenőrzését írja elő.

A törvényjavaslat szerint összeírják a külföldieket, illetve az újonnan letelepedett idegeneket és megállapítják minden egyes személyről, hogy legális

úton jutott-e be az Egyesült-Államokba, vagy pedig család révén, a szükséges engedélyek nélkül csempészte be magát az Unio területére. Akiknél meggyőződnek arról, hogy a szükséges engedélyek nélkül költöztek be az Egyesült-Államokba, azokról külön jegyzéket fektetnek fel, amelyet a rendőrségnek adnak át. A jegyzékben szereplő személyeket a rendőrség állandó felügyelet alá tartja szükség esetén pedig tartózkodási helyet jelöl ki a számukra, amelyet nem szabad elhagyniok.

Monarchia angol mintára

A Hrvat cikke

A zagrebi Hrvat tegnap délután a Slobodni Dom helyett különkiadásban jelent meg és első helyen „Milyen államot akar a földmives nép” címen vezetőcikkét közölt, amelyet Herceg a Slobodni Dom szerkesztője írt.

A vezércikkben Herceg az angol típusu monarchiát ajánlja. Párhuzamot von az angol- ir-, valamint a szerb-horvát kérdés között. Ismerteti az angolok kibékülését az irekkel és a szerb-horvát béke megteremtését is hasonló módon képzeleli el. A horvát kérdés nemcsak politikai problémája az országnak, hanem szociális és kulturális kérdés is és ha összehasonlítjuk az ireknek az évtizedekig tartó háborúját az angolok ellen, amely később is kölcsönös kibéküléssel ért véget, akkor kézenfekvő, hogy a szerb-horvát megegyezésre is valamilyen módon lehetne találni. A horvátok angol típusu monarchiát kérnek és ha ezt a kívánást honorálnák, úgy nem ütköznek nagyobb akadályokba a szerb-horvát viszály likvidációja. A horvát nép egyik alkotó eleme az országnak, az ország fenmaradásáért küzd, a pacifizmus és a paraszt demokrácia bekövetkezéséért.

Élet a Holdban?

Newyork W. H. Piekring, a Harvard-egyetem tanára, a leghíresebb amerikai asztronómusok közé tartozik, nagy feltűnést keltett néhány hónappal ezelőtt azzal a kijelentésével, hogy a Holdban futó növényeket észlelt. Hogy mit kelljen tulajdonképpen érteni a futó növényekről, az akkor nem volt egész világos, most azonban Pickring nagyon érdekes módon leírja újabb megfigyeléseit, amelyek arra a hipotézisre szorították ezt a kiváló tudóst, hogy a föld néma égi kísérője nem olyan kihalt világ, mint hiszik és növényi élet mindenestre, sőt esetleg állati élet is van rajta. A futó növények alatt valószínűleg azt kell érteni ennek a leírásnak nyomán, hogy a vegetációnak tulajdonított foltok terjedése és annak színváltozása rendkívül gyors.

A Hold atmoszférája — írja a Popular Astronom-ban Professor Pickring — olyan ritka, hogy nem igen beszélhetünk holdbéli időjárásról abban az értelemben, mint a Földön, jóllehet a nagyobb felhők változtatják valamennyire a helyüket és a kisebbek, a felhőcskék, néha egy bizonyos, néha ugyanazon hosszúsági vonalon másik helyen észlelhetők. Jóllehet az a hitünk, hogy azok a változások, amelyeket a mezőkön, platókon és vulkanikus mélyedésekben észlelünk, főleg a növekvő és terjedő vegetációnak tulajdoníthatók, nem hanyagolhatjuk el azt a körülményt sem, hogy a változások egyrésze az elvonuló felhőknek tulajdonítható.

Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy ha tényleges mozgást észlelünk a Hold felületén és ezt a mozgást nem felhőknek tulajdonítjuk, akkor inkább állati élettel, mint növényivel kell a dolgot magyaráznunk.

És amikor a sötét test ténylegesen átvonul egy bizonyos területen, talán így áll a dolog; amiről azonban én beszámolni akarok, az inkább elharapódzás, mint helyváltoztatás. Ahol a növény a temperamentumtól függ, mint a trópusoktól élektintve a föld legtöbb részén, a növényzet a nedvességtől függ, mint például a Nilus völgyében, a Holdon vagy a Marson, progresszív növényzettel találjuk szemben magunkat, amely elsősorban a megtermékenyítő nedvesség továbbításának gyorsaságától függ. Azt hisszük, hogy a Holdon ilyen tüneménnyel állunk most szemben.

**Tüzifa
Szén
Koksz**

Schönberger és Társa
Novisad, Örmény ul.
Telefon 401.

HIREK

Komolyan mondom

Ugy történt, ahogy itt alább elmesélem, amire tanum a Secolo című olasz újság, ahol ezt a történetet olvastam. Egy római líkőrgyár — írja a Secolo — a napokban egy újabb líkőrfajtát készített, amelyet jó reklám ötlettel „Mussolini”-nek nevezett el. A hangzatos nevű líkőrt még alig ismerték, amikor a líkőrgyár egyik munkása valamelyik színházban felvonás közben megjelent a büffében és öblös hangon ordította oda a büffésnek:

— Kérek egy Mussolinit szódával! A büffé körül tolongó közönség, aki az új líkőrfajtát még nem ismerte, villogó szemmel bámulta ezt a bátor embert, aki Mussolinit ilyen módon merete profanizálni. A temperamentumos olaszok — még hozzá fascisták is — nem sokáig bámulnak valakit villogó szemmel és tétlenül. Itt is így történt. A büffé közönsége azt hitte, hogy ez a munkás az államjő elleni gúnyolódásból kérte Mussolinit szódával, mire nekirohantak és úgy elverték, hogy szegényt a mentők szállították el a színházból. Természetesen később kiderült, hogy a munkásnak eszé ágában sem volt Mussolinnal csufolódni és hogy egészen jogosan óhajtott a fascista vezért szódával elfogyasztani. Mulatságos történet. Es tanulságos is. Tanulságos abból a szempontból, hogy milyen kellemetlen helyzetek és komplikációk állhatnak be, ha egy sovínista országban líkőrt, hőzentrágot, vagy cipőkrémet egy közzereplő, vagy aktuális politikuskokról neveznek el. Például képzeld el, hogy mi volna, ha a vepróváci sajtógyárnak eszébe jutna sajtóját Pasicsra elkeresztelni, mire egy elkéseredett honpolgár így szólna a pincérhez:

— Hozzon Pasicsot passzirozva! Vagy mi volna, ha egy optikai gyár egy távcső típust Pribicevicsekre keresztelne, mire az ember az optikustól egy szélesebb látókörű Pribicevicset kérne...

— **Massaryk-ünnepély Novisadon.** A novisadi Szokol-egyesület vasárnap, március 15-én a város háza nagytermében nagy Massaryk-ünnepélyt rendez a csehszlovákiai köztársaság elnökének 75-ik születésnapja alkalmából. Massarykról dr. Mrvos Nikola, novisadi orvos tart előadást.

— **Ismeretterjesztő előadások a Katolikus Olvasó és Gazdakörben.** A Katolikus Olvasó és Gazdakör e hó 15-től, vasárnaptól kezdve virágvasárnapig minden vasárnap és ünnepnap esti 8 órai kezdettel műkedvelői műsorral kapcsolatos ismeretterjesztő előadásokat rendez, melyekre a kör tagjait és hozzátartozóit tisztelettel meghívja a vezetőség. A megnyitó előadást folyó hó 15-én főtisztelendő Vir János, szt. rókusi lelkész tartja. A belépés teljesen díjtalan.

— **Sikkasztó ügynök.** Gerő Imre kereskedő feljelentést tett a rendőrség ellen Teodorovics Mato nevű ügynök ellen. Gerő ugyanis 2100 dinár értékű árut adott át Teodorovicsnak, hogy azt vigye Szubotícára és adja át egy üzletfelének. Teodorovics, el is utazott, de nem jött vissza. Egyszerre levelet kapott tőle Gerő Imre, hogy az árut a szubotícai cég nem vette át. Most azonban értesítést kapott Gerő a szubotícai cégtől, hogy Teodorovics Mátótól átvették az árut és annak árát a 2100 dinárt ki is fizették. Gerő Imre feljelentette erre Teodorovics Mátót, akit most keres a novisadi rendőrség.

— **A novisadi római zarándokok felkérének, hogy ezen a héten a kath. plébánia hivatalban jelentkezni sziveskedjenek.**

— **Gőzgépkezelők vizsgája.** A gőzkazán fűtők és lokomobil gépészek legközelebbi vizsgája március 28-án lesz Veliki-Becserekén. Ez alkalommal tartanak először kurzust a vizsgázók részére és csak olyanokat bocsájtanak vizsgára, akik ezen a kurzuson résztvettek. A kurzus március 23-án délután kezdődik. A vizsgára jelentkezőknek kérvényeikhez: 1. keresztlevelet, 2. erkölcsi bizonyítványt és 3. a

Tifliszben tartották meg a szovjet ezévi kongresszusát

Rikow nagy beszéde Amerika gazdasági és politikai bekerítéséről — A mozgóparlament rádiószolgálat a Kaukázusban — Rikow attól tart, hogy az idén is rossz lesz az orosz termés

A szovjet végrehajtó bizottsága az általános szovjet kongresszust ezúttal március első napjaiban Tifliszben rendezte meg. A kongresszuson 650 képviselő vett részt. Rádió-állomást rendeztek be, amely a fontosabb kongresszusi beszédeket azonnal közölte a szovjetbirodalom minden városával. A szovjet parlament nem marad egy helyben, folytonosan utazik, évről-évre az óriási birodalomnak más-más helyén tartja meg tanácskozásait. A legközelebbi kongresszust például Charkowban, Ukrajna fővárosában, az aztán pedig Minszkben, Fehéroroszország fővárosában tartják meg. E rendelkezéseknek célja, hogy a szovjet ezáltal is demonstrálja minden tagállamának egyenrangúságát.

Uj utak

A tifliszi kongresszus megnyitó napján Rikow, a szovjetbiztosok tanácsának az elnöke, feltűnést keltő beszédben mutatott rá a szovjetpolitika új útjaira. Rikow beszéde bel- és külpolitikai újdonságokat tartalmazott. A szovjetelnök külpolitikai észrevételei nagy jelentőségűek, mert a múlt év békés politikája helyett most fenyegetést is tartalmaznak. Rikow elmondta, hogy a legutóbbi hónapok külpolitikai munkája a jogi elismertetések jegyében zajlott le. A japán-orosz szerződésnek ratifikálása felbecsülhetetlen jelentőségű szovjetkörök szerint. E szerződés Oroszországnak távol Keleten való befolyásának, de még nagyobb jelentőségű, hogy Szovjetország számára a keleti határok most már teljesen megszüntetnek minden veszedelemet. Szovjetországban növekvő hatalma Keleten — állapítja meg Rikow — nyugtalanítja az európai, de főképpen az amerikai kormányokat. Európában a forradalmi mozgalmak elcsendesedtek, ahejett azonban a nemzetközi ellenléte oly élesen ütköztek ki, hogy azokat semmiféle Versailles megoldani nem fogja és e körülmény kizárja egy

közszégi eljárás által kiállított gyakorlati bizonyítványt kell mellékelni.

— **Amerikában is panamáznak.** Washingtonból jelentik, hogy Mellon államtitkár, akit már több ízben megátámadtak nem egészen tiszta gazdasági tevékenységéről, most igen kompromittáló adatok nyitvánosságra hozatalával leleplezték. Mellon egy nagy hajózási társaság adóját a kötelező összegről annak egy negyedére szállította le. A leleplezés óriási feltűnést kelt és kíváncsian várják annak további fejleményeit.

UTAZÓBÖRÖNDÖK,
férfi és női bőrövek, női kiegészítők nagyban és kicsinyben a készítőnél: **F. DIETRICH**-nél Novisad, Kr. Petra u. 20.

— **Pályázati hirdetmény.** A novisadi céllövész egyesület szöbéli árverés útján három vagy öt évi időtartamra bérbe fogja adni a lövöldelendő vendéglőt, a melléképítményekkel együtt. A pályázók legkésőbb e hó 31-ig tartoznak ajánlataikat átadni az egyesületi elnöknek. Az ajánlatokat március 31-én délután 6 órakor bontják fel. A bérleti feltételek megismerhetők és felvilágosítással szolgál Bogdanovics Zsivorad választmányi tag (Bazalt r. t. iroda-helyisége, Trg Osiobodjenja 7. sz., az Odeon mozgó mellett.)

— **A Katli. Olvasó és Gazdakör** ifjúságát, valamint azokat a rókusi polgárokat, akik a Nagyhét és Husvét folyamán a közs. karéknakban résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy pénteken este fél 8 órakor az Epres utca 18. szám alatti köri helyiségben jelenjenek meg.

— **Tizenöt év óta alszik egy asszony.** Délafrikából, Johannesburgból eddig páratlanul álló esetet jelentenek. Egy 25 éves nő, Svanapoeel Anna már 15 év óta mély álomban alszik. A nő átlag minden hatodik hónapban egyszer felébred, azonban ilyenkor sem szerzi vissza a teljes öntudatát és nem tud felelni arra, amit hozzá szólnak.

szilárd szovjetellenes egységblokknak a megteremtését.

A szovjet különösen Amerikára harragszik. Rikow utal a japán-orosz szerződés nagy jelentőségére és azt mondja, hogy ez volt az utolsó láncszem, amellyel Oroszország bekerítette Amerikát. Az Unió majd látni fogja, hogy mily veszedelmeket jelentett számára az, hogy szabadon hagyta Oroszország és Japán gazdasági együttműködésének érvényesülését.

A gazdasági kérdések

A szovjetelnök expozéi másik része a belső ügyekkel foglalkozott. A belpolitikát a szovjet gazdasági élet rendezése, szilárd valuta létesítése és minden inflációnak likvidálása jellemzi, anélkül, hogy a szovjet kívülről jövő segítséget vett volna igénybe. Oroszország még ma is kizárólagosan a maga erejére van utalva. A szovjet-kormány nem tagadja, hogy a múltévi termés megingatta a szovjetgazdálkodást, de ez kisebb kudarc, mint az 1921. évi és csupán hét kormányzóságra vonatkozik. Sajnálatosan konstataják a szovjet gazdasági körök, hogy a téli vetés állása után ez évben sem lesz jó termés, de biznak abban, hogy tavaszig, illetve az aratásig még sok minden megváltozhatik.

Ami az ipart illeti, az ipari termelés nem képes a növekvő szükségletet kielégíteni. Az ipari termelés a békebeli termelésnek csak 60 százalékát érte el, a nehézipar pedig a békebeli termelésnek csak 32 százalékát. Rykow bejelenti, hogy ez évben a szovjet az ipari termelést radikálisan igyekszik megreformálni. A szovjetgazdálkodás mai állása megengedi új gyáraknak a létesítését és a tervbevetett nagyszabású villanyosítási program megvalósítását. E kérdésnek politikai vonatkozása ott domborodik ki, hogy be kell vonni a parasztozimegeket az ipari életbe és gazdaságilag erősíteni kell a falvak termelő energiáját.

Azt hiszik, hogy a nő kateleptikus állapotának az oka az a súlyos lelki megrázkodtatás, ami akkor érte, amikor vőlegénye meghalt, pár nappal a kitűzött házasság előtt. Vőlegénye halála után aludt el Svanapoeel Anna és mélyeséges álmából nem tudják felkelteni. Az orvosok már több ízben megvizsgálták és a legutóbb szanatóriumba szállították, hogy megfigyeljék a különös beteg állapotát. A nő minden két órában mesterségesen táplálják. Érdekes az is, hogy a hosszú álom alatt izmai egészen csontkeménységűvé meredtek. A dologgal most az angol orvosok is foglalkoznak és meg akarják vizsgálni a páratlanul álló esetet, amelyet persze nehéz elhinni.

— **Elgázolta a repülőgép.** Zürichből jelentik: A Thun melletti repülőtéren egy bázeli nő ép abban a pillanatban került egy repülőgép elé, amikor ez földet ért és meg akart állni. A repülőgép elgázolta a nőt, aki belehalt sebeibe. A nyomozás kiderítette, hogy a pilóta nem volt oka a szerencsétlenségnek.

— **A gyilkos milliárdos fiuk ügyvédeknek honoráriuma.** Newyorkból jelentik: Emlékeztet még a két gyilkos milliárdos fiunak, Löbnek és Leopoldnak bűntető pőre, a melyben őket életfogytiglani fegyházra ítélte a bíróság. Egész Amerika halálos ítéletet várt ekkoriban és az ítéletet meglehetősen enyhének tartotta. Most azután a védők: Darron, Benjamin és Bachrach ügyvédek benyújtották expenznótájukat a gyilkos fiuk milliárdos szüleinek. Összesen 140.000 dollárt követelnek, tehát egy-egy ügyvédre több mint 40.000 dollár esnek. A szülők a számlát tulságosan borsosnak találták, mire a chicagói ügyvédi kamara döntésére bízták a vitás kérdést. A kamara megállapította, hogy a honorárium egyáltalában nem túlzott, sőt szerénynek nevezhető, mert hogy a két gyilkos fiut halálra nem ítélték, azt tisztán védőknek köszönhetők.

— **Egy angol gyarmaton nagy platinamezőket fedeztek fel.** A londoni Financial News jelenti Johannesburgból, hogy ott hatalmas platinamezőket fedeztek föl, amelyek az eddigi fogalmakhoz mérten hihetetlen gazdagok. A fölfedezés igen nagy jelentőségű lehet gazdasági szempontból és megváltoztatja az eddig kizárólag Oroszországból nyert platina egyeduralmát a világ piacain.

— **Az újság a nyomozás szolgálatában.** Szerdai számunkban megírtuk, hogy a noviszadi ügyészség letartóztatta Zajc Péter ügynököt, akit a lyublyanai államügyészség sikkasztás miatt körözött. A rendőrség táviratilag értesítette erről a lyublyanai ügyészséget, ahonnan azonban az a válasz érkezett, hogy már nem keresik Zajcot. Közben azonban Szabados István és Müller Marko petrovaradini kereskedők jelentkeztek a rendőrségen, hogy őket tavaly ezer dinárral megkárosította Zajc Péter. A múlt évben mint a zagrebi Jugopharmacia ügynöke felkereste őket és francia pálinkákat adott el nekik. A Jugopharmacia el is küldte címükre a rendelt árukat, egy hónap múlva pedig felszólította, hogy egyenlítsék ki számlájukat. Szabados és Müller el akarták küldeni a pénzt, amikor Zajc hozzájuk jött és közölte velük, hogy ő is átveszi a pénzt. Mindketten át is adták tartozásukat és erről levéllal értesítették a céget. A Jugopharmacia azonnal közölte velük, hogy Zajc már nincs náluk és nincs jogosítva pénzbeszedésre, így nekik még egyszer meg kellett fizetniük az ezer dinárt. Zajcot a rendőrség átadja a noviszadi ügyészségnek.

— **Árverezett a város.** Az autótank megérkezésével feleslegessé vált egyik locsoló kocsi, továbbá egy társas kocsi 5 kiselejtezett lovat és 12 pár kiselejtezett szerszámot tegnap árvereztek a városi majorban. A locsoló kocsi 7000, a társas kocsi 2500, az 5 lovat 15000, a 12 pár lószerszámot pedig 4000 dinárért adták el.

— **Elrendelték a vizsgálati fogásgot Crvencsics és társai ellen.** Skreblij Ivan novisadi vizsgálóbíró ma délelőtt kihirdette a vizsgálati fogásgot Crvencsics Nikola novisadi biztosítási hivatalnok és crnobrdói társai ellen. Crvencsics ellen azt a vádat emelte az államügyész, hogy a délbácskai titkos kommunista mozgalomnak az élén állott és a bácskai falvakban kommunista csoportokat szervezett. Crvencsics és társai ügyében rövidesen megtartják a főtárgyalást.

— **Két nagy tűz Budapesten.** Szerdán este kilenc órakor a Teréz körút 15. számú ház tetején levő Modiano fényreklám kigyulladt. A tűzoltók minden erőfeszítése dacára sem sikerült a tüzet eloltani és az az pusztítóva terjedt tovább. Végre három órai megfeszített munka után sikerült eloltani a tüzet. A tűz alkalmával Vince Gyula tűzoltó életét veszítette, a ház kőpárkányzata lezuhant és maga alá temette. — Este negyed 11 órakor a kőbányai műtrágyagyár gyulladt ki és reggelig teljesen leégett. A tűzoltást ugyszólván teljesen lehetetlenné tette az éjszakai nagy vihar.

Színház

A Nemzeti Színház heti műsora:
Péntek: Josette a feleségem.
Szombat: Onyégín Eugén. (A beogradi operanékesek vendégszereplése.)
Vasárnap délután: Az erdőszéleány.
Vasárnap este: A cornevillei harangok.

Sport

Tréningkényszert!

A novisadi futballsport átkos tengődése sehoggy sem tud zöldágra vergődni. Csufos vereségek, a közönség elmaradása, a hibáknak szobán és írásban való feltárása nem segít a saanyaru helyzetben. Minden sportember tudja, hogy a szervezetében megrendszabályozott jelenlegi kerületi adminisztráció mellett a játéknívó fejlesztésének

egyetlen akadály a játékosok tréninghiánya. Jól tudják ezt a játékosok is és fejlettebb sportkulturájú városokban egyetlen tréninget sem mulasztanak el a saját érdeküket végre felismert játékosok. A novisadi játékosok lustasága és lelkiismeretlensége ezen a téren is egyedülálló. Alig látni első csapatbeli játékosokat a tréningeken, pedig azok csak a nevükkel többé már nem tudnak imponálni.

Amint értesülünk, a kerület illetékes tényezői olyan tervezeten dolgoznak, amely a tunyaságban teljesen ellustult játékosokat és vezetőket is a rendszeres tréningek betartására kényszeríti. Az egyesületek intézői tréning-naplót tartoznak vezetni, amelyben a tréningek idejét, milyenségét és a résztvevő játékosok neveit jegyzik fel. Ha valamelyik játékosról bebizonyul, hogy igazolatlanul marad távol a tréningekről, a válogatott csapat összeállításánál szóba sem jöhet, még ha tizenhatpróbás is a neve a futballvilágban. Az intézők figyelmét is felhívják erre a körülményre a csapat-összeállításoknál.

Száraz visszajött Novisadra. Az OSKV kitűnő csatárjátékosa, aki, mint ismeretes, a szegediek bajnokcsapatában játszott, tegnap reggel végleges ittartózkodásra visszaérkezett. A szimpatikus játékos testi kondíciója és eleganciája kifogástalan.

A kerület választmánya ma, péntek este rendes ülést tart.

Vasárnap délelőtt a Radnicski tréning mérkőzést játszik a Juda Makabi csapatával.

Ötven százalék vasuti kedvezmény a sportolónak. A közlekedésiügyi miniszterium legújabb leiratában értesítette az államvasutak igazgatóságát, hogy 50 százalékos vasuti kedvezményt adjanak oly sport-egyesületeknek, amelyek leigazolt tagjai a beogradi alszövetségnek. Az 50 százalékos engedményre minden leigazolt futballista, atléta stb. igényt tarthat akkor, ha legalább 15 játékosal utazik. A leigazoló lapok a vasuti jegyváltó pénztárosánál felmutatandók, ugyszintén a névjegyzék is azokról, kik utaznak az állomás megnevezésével.

Novisadi terménytőzsde
1925 március 12
(Hivatalos jegyzések)

Buza bácskai 75 kg-os 2 százalékos kötés 455 (300 mm).

Tengeri bácskai kötés 177-50 (150 mm), bácskai március—áprilisra duplikát kassza kötés 190 (300 mm), bácskai május—júniusra 212-50—215 (1000 mm), bácskai fehér 195 (100 mm), bánáti május—júniusra sentai paritás kötés 215 (500 mm), szerémi duplikát kassza márciusra kötés 185 (300 mm), szerémi április—májusra kötés 202-50 (600 mm), szávai hajó március—áprilisra kötés 190 (4000 mm).

Buzalisz bácskai nullás komb. kötés (100 mm), bácskai nullás g. kötés 670 (100 mm), 5. számú kenyérliszot kötés 545 (100 mm).

Irányzat: lanyha.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ mindenféle leány felvétetik.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

SZÖLLŐSZÁLLÍTÓ KOSARAK, 5 kilitos, fedes darabja 2¹/₂ dinár, **GYÖKERES SZÖLLŐVÉSSZOK** Delaware (piros), Szászoros (pomázi) 3 éves száza 200 dinár, ezre 1800 dinárért kapható Jedlicska ny. tanácsnoknál, Senta. 326—3—0

Mérnökök és építészek részére alkalmas
Másoló (copier) rama

70×90 cm. nagyságban, vastag fiis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Vendéglői asztalok,

kerti és Tonett székek,
sörapparát 1 csappal,
1 pult 2 boros korsóval,
sörös és boros poharak, pohár állvány és tányérok szabad kézből eladók a

Lövölde vendéglőben.

419—1—2

Jóforgalmu vendéglő

házzal, berendezéssel és joggal együtt teljesen új vásári sátor, nagy tekepálya és villanyvilágítással felszerelve **Stara Kanizán**, a Piac-téren **280.000 dinárért eladó.**

Bővebbet:

Apró Andrásnál, ugyanott.

413—1—3

Árlejtsési hirdetmény.

A novisadi főügyészség az állami számvitelről szóló törvény 86—98. szakaszai alapján árlejtsést tart 1925. május 10-én. délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:

490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lószőrtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.

Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.

Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel látandók el.

10% óvadék az árlejtsés napján fizetendő le.

A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én.

Közig. sz. 240—1925.

Vásár hirdetmény.

A novisadi

országos állat és kirakodó vásár 1925. március 21., 22. és 23. Pirosi uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak vesztmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllal meg van engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárusítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárusító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad szab. és kir. város rendőr kapitányi hivatala, 1925. március 6-án Főkapitányi hivatal.

OGLAS.

Gradski Savet raspisuje ofertualnu licitaciju za prodaju zida br. 10, 16, 18, zgrade B, V, G, D, E, Z, Z, I, J u Mostobranu (Brukšancu).

Oni, koji nameravaju pismeno ponude dati, mogu uslove videti u gr. gradjevinskom odeljku (gr. kuća 2 kat. vrata br. 36.) svaki ponedeljak, sreda, petak od 12—14 sati.

Pozivam preduzimače, da svoje ponude do 12. marta 1925. god. 14. sati gr. Savetu predadu.

Nudioci imaju pre početka Ofertualne licitacije položiti kauciju od 10% ponudene svote u Gradsku blagajnu i priznanicu priložiti ponudi.

Iz sednice Saveta grada Novog Sada, držane 21. februara 1925.

Broj: 4536. Jovan Lakić
adm. 1925. v. d. gradskog načelnika.

FOJT

KALAPFESTŐ
INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Új szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

A LÉH JAKAB-féle JUBILATE DEO (ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiekénél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ara félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.